

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ефрем Ефремов,
ФЖМК, СУ „Св. Климент Охридски“

за заемане на академичната длъжност ‘професор’
в Софийския университет „Св. Климент Охридски“
от доц. д-р Луливера Делчева Кръстева

в научното направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (журналистика – медии и социални конфликти), обявен от СУ „Св. Климент Охридски“

в Държавен вестник, бр. 65 от 16.08.2019 г.

за нуждите на катедра *История и теория на журналистиката*

Обща характеристика на научната и преподавателската дейност на кандидата

Доц.д-р Луливера Кръстева представя сериозно описание на дейността си като преподавател и учен. Тя е автор на две монографии: „Журналистика и социални конфликти. Същност, генезис и динамика на проявление“ и „Социални конфликти и медиен резонанс. Комуникационни проблеми на българските медии (2007-2019)“, автор е на две студии, на една глава в колективна монография, както и на над 50 публикации в български и чуждестранни научни издания. Тринадесет от тези статии са написани на чужд език и публикувани в специализирани научни издания в Западна Европа и САЩ, като три от тях са с импакт фактор в Скопус.

Научните интереси на доц. Кръстева са в областите на медийното конструиране на реалността и медийните стереотипи. Специално искам да подчертая, че тя ги разработва от години, когато все още понятия като „фалшиви новини“ и „медийни клишета“ не бяха в центъра на професионалния дебат. В този ред на мисли – изследванията на доц

Кръстева изпревариха времето си и показват нейната зрялост и прозорливост като учен.

Не по-малко внимание трябва да се отдели и на преподавателската и работа. Аз съм от хората, които защитават тезата, че длъжността „Професор“ е чисто преподавателска и наукометричните показатели трябва да играят минимална роля при заемането ѝ. Съзнавам, че тезата ми не е популярна в някои академични среди, което не пречи да я защитавам. Доц. Кръстева е истински преподавател и хиляди студенти са попили от нейната мъдрост. Тя преподава 28 години във ФЖМК, разработила е 12 лекционни курса за три бакалавърски и четири магистърски програми във факултета ни. Написала е и още две за специалността „Педагогика на масовата и художествената комуникация“ към ФНПП, който сега се казва Факултет по науките, образованието и изкуствата към СУ. Тя е създала и три учебни програми за студенти, по европейската програма „Еразъм плюс“. Като отговорник за тези програми осем години, имам непосредствени наблюдения за впечатленията на гостуващите студенти. Те са възхитени от сериозното отношение и от педагогическите ѝ умения.

Длъжен съм да отбележа и работата ѝ с докторантите. Тя е участвала в два проекта – Докторантско училище по Европейската програма „Устойчиво развитие на институционалната и социалната среда на докторантите от хуманитарните науки“ през 2007, както и в създаването на Докторанския център към СУ през 2018 година. Има разработен докторантски курс „Социални нагласи и медии“, в който обучава 11 докторанти от различни факултети.

Научен ръководител е на 6 докторанта, като един – успешно защитил. За останалите е въпрос на време, а не на липса на внимание и подготовка от научния им ръководител. За този извод говори фактът, че трима от нейните докторанти участваха с доклади в международната конференция Central and European Communication and Media Conference през 2019 в София, а

други двама – в научни форуми в Германия и на Американския университет в Благоевград. Не без значение е и преподаването ѝ в Полша, Естония, Латвия и Холандия. Нейните лекции (по програма „ Еразъм плус“ са приети много добре, както от студентите, така и от академичната колегия.

Научно-преподавателска дейност за участие в конкурса

Доц.д-р Луливера Кръстева участва в конкурса с 28 публикации,включително една монография. Впечатляващ обем (432 страници) , впечатляваща библиография (1071 заглавия) и впечатляващо изследване. Анализирани са 37 133 публикации, в 22 печатни и онлайн български медии, за срок от 12 години. В книгата са разгледани теоретични аспекти на понятията социално и медийно време, тяхната връзка с т.н. „ преход“ и са анализирани основните му митологеми. Авторът въвежда няколко нови категории – конфликтологична компетентност, медийна аксеологичност и медийни дефиците. Чрез тях се анализира промяната и подмяната на някои от функциите в българската журналистика, както и при формирането на публичния и медийния дневен ред на обществото ни за период от 12 години. Типологизирани и систематизирани са най- характерните социални конфликти у нас и медийните им измерения.

Факт е, че има доста изследвания за социалния преход у нас, но в монографията на доц.Кръстева се анализират за първи път социалните конфликти у нас през призмата на медийния прожектор, тяхното преекспониране или недостатъчна осветеност в публичния дневен ред. Направена е тясна връзка с промяната на журналистическите ценности – компетентност, редакторска намеса, автоцензура, редакционна политика. Тези изводи са ясен индикатор за състоянието медийния процес у нас, като непряко се анализират причините за това положение.

Сам по себе си – този труд е новаторски в нашето медиазнание и е достоен научен и граждански принос за точна диагноза на сегашната медийна ситуация в България и за лечението ѝ. Само това да беше приносът ѝ, то той е напълно достатъчен за спечелването на конкурса.

Представените за конкурса статии и студии показват изследователската страст и тясното ангажиране на автора с проблемите на съвременните медии у нас. Бих споменал само част от разглежданите проблеми – безконфликтност, отсъствие на сериозни разследвания(които не са поръчкови, а са в резултат на собствени открития), създаването на професионални стереотипи и наличието на забранени теми, фаворизирането на негативизма при подбора и оценката, създаването на паралелна медийна реалност. Всичко това – доказано през много сериозни 12 годишни емпирични изследвания.

В заключение – доц. Луливера Кръстева е отличен колега, която не е отказала помощ никому. Нейният мек характер и подчертан академизъм в отношенията допринасят много за безспорния ѝ авторитет сред студенти и преподаватели. Подчертавам това, защото съм убеден, че няма наукометрични показатели, които могат да заместят точно това отношение, което е основно за притежаването на академичната длъжност „ Професор“. Така че – съчетанието от преподавателски достойнства, личностни качества и изследователски умения правят от кандидата – доц. Луливера Кръстева достоен и уместен кандидат за заемане на професорската длъжност във ФЖМК при СУ „ Св. Климент Охридски“. Това ме кара убедено да предложа на уважаемото научно жури да я утвърди единодушно.

С уважение:

Доц.д-р Ефрем Ефремов